

Вакуленко О.,
аспірант кафедри теорії і методики технологічної освіти,
Полтавський національний педагогічний університет
імені В. Г. Короленка
(м. Полтава)

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЄКТУВАННЯ ЗМІСТУ ХУДОЖНЬО-ГРАФІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Питання підготовки фахівців в галузі художньої графіки вищої технологічної освіти є актуальними і важливими в сучасному освітньому контексті. Сучасний світ відзначається стрімким розвитком інформаційних та комунікаційних технологій, що має безпосереднє відображення на вимогах до фахівців у сфері графічного дизайну, мультимедіа та суміжних областей. У цьому контексті зростає значущість питань підготовки майбутніх фахівців вищої технологічної освіти, які повинні володіти актуальними знаннями та навичками у галузі художньої графіки. Сучасні виклики вимагають від вищих навчальних закладів розробки та впровадження ефективних педагогічних підходів до підготовки студентів, які здатні не лише розуміти та використовувати сучасні технології, але й креативно застосовувати їх у практичній діяльності. Відповідно, актуальність даного дослідження полягає в розробці та науковому обґрунтуванні педагогічних підходів до формування художньо-графічної компетентності студентів вищої технологічної освіти.

Педагогічне проектування змісту художньо-графічної підготовки здобувачів вищої технологічної освіти є актуальним завданням у сучасному освітньому просторі. Освіта в галузі художньої графіки вимагає нових підходів та методик, оскільки сучасні технології та вимоги ринку праці змінюють характер підготовки фахівців. Актуальність даного дослідження полягає у вивченні та розробці сучасних педагогічних стратегій та методик, спрямованих на формування художньо-графічної компетентності студентів вищої технологічної освіти [2].

Сучасний світ переживає інформаційну революцію, і графічний дизайн,

мультимедійні технології та візуальна комунікація стали невід'ємною частиною багатьох сфер діяльності. Фахівці у цих областях повинні мати не лише технічні навички, але й здатність до творчого мислення, вміння виражати ідеї через візуальні засоби, а також розуміти сучасні тенденції та вимоги ринку. Таким чином, актуальність дослідження полягає у необхідності розробки і впровадження педагогічних методик, які сприятимуть підготовці кваліфікованих фахівців у галузі художньо-графічної підготовки.

Дослідження актуально також через нестабільність сучасних вимог до художньо-графічної підготовки фахівців. Швидкі зміни у технологічній сфері та відносна новизна багатьох аспектів графічного дизайну та мультимедійних технологій створюють потребу у постійному аналізі та оновленні навчальних програм та методик. Дослідження у галузі педагогічного проектування змісту художньо-графічної підготовки здобувачів вищої технологічної освіти дозволить визначити оптимальні підходи та практики у підготовці студентів, що відповідають сучасним вимогам [2; 4; 7].

Крім того, актуальність дослідження підкреслюється зростанням конкуренції на ринку праці в цих сферах. Високоякісна освіта та здатність студентів до творчого самовираження та інноваційної роботи стають ключовими факторами успіху. Тому розробка ефективних педагогічних підходів до підготовки здобувачів вищої технологічної освіти в галузі художньої графіки є актуальною задачею, яка вимагає серйозного наукового дослідження та практичної реалізації.

Важливими вказівниками з даної проблеми є наукові праці таких авторів, як В. Андрущенко, С. Гончаренко, Б. Гершунський, І. Зязюн, В. Кремень, Н. Ничкало, В. Радкевич, С. Сисоєва та інші. Їхні дослідження та наукові висновки стосуються педагогічного проектування змісту освіти та є важливими для формування концептуальних підходів до підготовки фахівців у галузі художньої графіки вищої технологічної освіти.

Крім того, аналіз досліджень і публікацій таких авторів, як С. Батишев, В. Беспалько, Р. Гуревич, О. Джеджула, О. Заїр-Бек, М. Козяр, І. Колесникова,

М. Лазарев, В. Манько, В. Монахов, В. Семиченко, М. Скаткін, О. Щербак та інші, розкриває проблеми проектування змісту підготовки фахівців у галузі графічного дизайну та мультимедіа. Ці дослідження розглядають методи та технології викладання, оцінювання та атестації студентів у цій галузі.

В даний час воно в основному виконує функції педагогічного впорядкування соціокультурного середовища, виявляючи і змінюючи зовнішні фактори і умови, що впливають на розвиток, виховання, формування, соціалізацію людини [1; 2; 7]. Результат соціально-педагогічного проектування часто стає основою для організації більш ефективного функціонування освітніх систем, тим самим дозволяючи змінювати потенційні можливості розгортання власне педагогічних процесів. У рамках освітнього проектування створюються проекти розвитку освіти в державі в цілому, і в окремих регіонах, зокрема. Реалізуються проекти створення освітніх установ, реформування органів управління освітою та підвідомчих їм установ. Формуються освітні стандарти і зміст освіти всіх рівнів. Психолого-педагогічне проектування передбачає побудову моделей процесів, пов'язаних з перетворенням особистості і міжособистісних відносин, виходячи з особливостей мотивації, сприйняття інформації, засвоєння знань, участі в діяльності, спілкуванні [7]. У центрі його уваги опиняється педагогічний процес як такий: умови ефективного навчання і виховання, педагогічні технології: форми взаємодії учнів з викладачем, способи самопроектування особистості. Розглянуті позиції визначають три основні варіанти аналізу та побудови проектного контексту в сфері освіти: соціокультурний, психолого-педагогічний та освітній [6].

На сучасному етапі науковцями розроблені такі принципи педагогічного проектування: принцип людських пріоритетів, який орієнтує на людину – учасника підсистем, процесів або ситуацій. Цей пріоритет означає гуманістичний і природовідповідний характер навчання; принцип саморозвитку проєктованих систем, процесів, ситуацій, що передбачає створення їх динамічними, гнучкими, здатними під час реалізації до змін, перебудови, ускладнення або спрощення; принцип динамізму, що передбачає рух системи

від сутності вищого порядку до сутності більш низького порядку; принцип повноти, що передбачає забезпечення реалізації в спроектованому об'єкті системи вимог до його функціонування; принцип діагностованості, що передбачає організацію постійного зворотного зв'язку, реалізацію вимірювальної інструментарію, моніторинг функціонування системи на практиці; принцип конструктивної цілісності, що передбачає встановлення міцного взаємозв'язку між компонентами методичної системи та етапами її проектування та реалізації на практиці.

Мета – це ідеальне утворення, яке за допомогою різноманітних розумових засобів втілення бажаного результату (продукту) визначає і спрямовує діяльність людини. Однозначного зв'язку між потребою й способом її задоволення немає. Те, як буде складатися діяльність, яка виходить з якогось-небудь мотиву, визначається метою. У зв'язку з одним і тим же мотивом можуть формуватися різні цілі [5, с. 12]. Мету діяльності можна розглядати за ступенем привласнення окремою людиною, за ступенем диференціації (конкретизації), за сферою задоволення потреб, за ступенем компетентності.

На основі сформульованих цілей, що містять компоненти професійної спрямованості, професійних знань, умінь, навичок, а також професійно необхідних якостей і здібностей, розробляється зміст педагогічної підготовки. Для цього визначаються дрібні складові у вигляді змістовних модулів, що точно відбивають усі компоненти цілей, потім шляхом поступового узагальнення отримуються теми, з яких складаються дисциплінарні модулі, а з них – навчальні дисципліни. Змістовні модулі, як і уміння, мають характеристику: вона складається з характеристики уміння, до якого модулі відносяться, а також власної характеристики за віднесенням до циклу дисциплін: гуманітарного і соціально-економічного циклу (ГЕ), природничо-наукового циклу (ПН), професійного та практичного циклу (ПП). При цьому нами визначена характеристика не блоків модулів, а кожного модуля з метою більш точного в подальшому визначення технологій навчання педагогічних кадрів.

Список використаної літератури

1. Гуревич, Р., 2015. Інтеграція наукових знань у підготовці майбутнього вчителя технологій. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи, 51, С. 97– 103.
2. Король А. Формування художньо-графічної компетентності учнів загальноосвітніх навчальних закладів. *Психологопедагогічні проблеми сільської школи* : наук. зб. / Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини ; [редкол. : Н. С. Побірченко та ін.]. Умань : Жовтий О. О., 2011. Вип. 39. Ч. 1. С. 117– 126.
3. Кух О. М. Педагогічні системи та їх проектування. Зб. наук праць Кам'янець-Подільського нац. ун-ту ім. Івана Огієнка. Сер. : Педагогічна. 2005. № 11. С. 148–151.
4. Литвин А. В. Методологічні засади поняття «педагогічні умови : на допомогу здобувачам наукового ступеня. Львів : СПОЛОМ, 2014. 76 с.
5. Лузан П. Г. та ін. Формування активності у навчанні: Монографія / П.Г.Лузан, А.І.Дьомін, В.І.Рябець. Київ: Вища шк., 1998. 192 с.
6. Онищук, Л., 2016. Теоретико-методологічні засади конструювання та реалізації змісту освіти. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи*, 1(12), С. 45– 53.
7. Щубелка, Н., 2002. Зміст та методи освіти в контексті проблем сучасної освітньо-педагогічної діяльності. *Проблеми освіти*, 27, С. 94.

Варданія О.,
вчитель образотворчого мистецтва і художньої культури,
Науковий ліцей № 3 Полтавської міської ради
Димарь Н.,
вчитель німецької мови,
Науковий ліцей № 3 Полтавської міської ради
(м. Полтава)

НАВЧАЛЬНА ТА НАУКОВА ПРАКТИКИ З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ І ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА У 6-Х КЛАСАХ НАУКОВОГО ЛІЦЕЮ № 3 ПОЛТАВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

Декілька років поспіль у Науковому ліцеї №3 проводяться навчальна та наукова практики, що реалізуються інтегративним поєднанням вивчення двох початкових предметів та супроводжуючою науковою діяльністю. Протягом тижня учні 5-10 класів займаються пошуковою, дослідницькою діяльністю.

У квітні 2023 року учні 6-Н класу пройшли навчальну та наукову практики з теми: «Палітра німецьких свят у виробах декоративно-ужиткового